

આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા (ઓછા-વત્તા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૨ માર્ચ, ૨૦૧૪ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પૂછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા
સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૧ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

કુલ ગુણ : ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

વર્ગસુપરવાદ્યરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહિ.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ તારીખ મહિનો વર્ષ

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાદ્યરે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાદ્યરની સહી

નીચે દર્શાવેલી સૂચનાઓ વાંચવા ખાસ વિનંતી :-

૧. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાદ્યરની સહી કરાવી લે.
૨. જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.
૩. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ.
૪. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુસ્તકો જેવી તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.
૫. **પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.**
૬. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના બુદા બુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.
૭. **પરીક્ષાખંડની બહાર** કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૮. **પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન** કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૪)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૪)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં
ચેકર - નામ

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાના અમૂલ્ય ગ્રંથો'ના આધારે

પ્ર. ૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૬]
નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. પ્રકરણ મુજબ વચનામૃતોની સંખ્યા કેટલી ?

- (૧) સારંગપુર પ્રકરણ - ૧૨
(૨) લોયા પ્રકરણ - ૧૮
(૩) કારિયાણી પ્રકરણ - ૧૮
(૪) અમદાવાદ દેશના વધારાનાં - ૧૧

૨. અવતાર અવતારીથી ભેદ કેમ સમજવો ?

- (૧) ભવાયો ને વેશ
(૨) રાજા ને રાજાનો ઉમરાવ.
(૩) તીર ને તીરનો નાખનારો
(૪) તારા ને ચંદ્રમા

૩. સ્વામીની વાતો વિશે અભિપ્રાયો.

- (૧) આ ગ્રંથમાં ચાર વેદ, ષટ્શાસ્ત્ર ને અઢાર પુરાણનો સાર છે.
(૨) આ ગ્રંથ ગુજરાતી ભાષાનું એક રત્ન છે.
(૩) આ વાતો તો કરોડ જન્મની કસર ટાળીને અક્ષરધામની પ્રાપ્તિ કરાવે તેવી છે.
(૪) આ ઓગણીસમી સદીની ગુજરાતની ગીતા છે.

પ્ર. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. પડછાયાના દૃષ્ટાંતે સ્વામી શું સમજાવે છે ?

આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના

ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

૨. શ્રીજીમહારાજને કેવા સમજવા ?

૩. ગ. પ્ર. ૧માં શ્રીજીમહારાજે આપેલો સૂત્રાત્મક ઉપદેશ જણાવો.

૪. લોયા ૧માં નિત્યાનંદ સ્વામી કયો પ્રશ્ન પૂછે છે ?

૫. શ્રીપુર મઠના મહંતની વિનંતીનો નીલકંઠવર્ણી શો જવાબ આપે છે ?

પ્ર. ૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૫]

ઉદાહરણ :- ગ. મ. ૩૫ - 'આ મારી સર્વે ઈન્દ્રિયોની ક્રિયાને વિશે મને આત્માનું ક્ષણમાત્ર પણ વિસ્મરણ થતું નથી.'

ઉત્તર :- શ્રીજીમહારાજનું દિવ્ય વ્યક્તિત્વ - વિચારશીલતા

૧. "તરગાળો વેશ કાઢે છે તેને મૂર્ખ છે તે સ્ત્રી દેખે છે ને જે ડાહ્યો છે તે પુરુષ દેખે છે, એમ જગત ખોટું છે."

૨. "આ દેહે કરીને ભગવાનનું ગમતું કરી લેવું."

૩. "ભગવાનના સ્વરૂપની નિષ્ઠા થઈ તેને સાધન સર્વે થઈ રહ્યાં, બાકી કાંઈ કરવું રહ્યું નથી."

૪. "ચોસઠ લક્ષણે યુક્ત જે સાધુ તેની સાથે જોડાવું એટલે એ એકમાં ચોસઠ આવી જાય."

૫. "દેહને તો શું કરવું છે ? આમ ને આમ પરપોલા જેવું કરી રાખે છે, તે એવું ન રાખવું. ખાસડા જેવું કરી નાખવું."

પ્ર. ૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. [૪]

ઉદાહરણ :- વચનામૃત વિશે અભિપ્રાયો

ઉત્તર :- ૧. ગુણાતીત ગુરુઓના અભિપ્રાયો

૨. મૂર્ધન્ય વિદ્વાનોના અભિપ્રાયો

૧. બ્રહ્મવિદ્યાનો અમૂલ્ય ગ્રંથ : સ્વામીની વાતો

વિભાગ - ૨ : 'શાસ્ત્રીજી મહારાજ' વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર ભાગ-૧ના આધારે

પ્ર. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં)

[૧૨]

૧. ઉપાસના પ્રવર્તનમાં શાસ્ત્રીજી મહારાજનું અમોઘ શસ્ત્ર : કથાવાર્તા
(‘અરણ્યકાંડ’ થી ‘અમદાવાદમાં અપૂર્વ બ્રહ્મચર્ય’ સુધીના જ પ્રસંગો)
૨. શાસ્ત્રીજી મહારાજે ઉપાસના પ્રવર્તન માટે સહેલાં કષ્ટો (વરતાલ નિવાસ દરમ્યાન)
૩. શાસ્ત્રીજી મહારાજના જીવનમાં મહારાજ - સ્વામીનું પ્રાધાન્ય
(‘આણંદમાં ઐતિહાસિક નિર્ણય’ થી ‘તમારું ઘર ઓલવતાં અમે દાઝી ગયા’ સુધીના જ પ્રસંગો)

()

પ્ર. ૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા)

[૮]

૧. યજ્ઞપુરુષદાસે સ્વીકારેલો સેવાધર્મ

૨. સમાધિ પ્રકરણ

૩. સાધક ડુંગર ભક્ત

() પ્રસંગ - ૧ :

.....
.....
.....
.....

પ્રસંગ - ૨ :

.....
.....
.....
.....
.....

પ્ર. ૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું)

[૧૨]

૧. અડસઠ તીર્થ મારા સંતને ચરણે

૨. સર્વોત્તમ પ્રેમનું દર્શન

૩. સ્વામીશ્રીની કાર્યશક્તિ

૪. યજ્ઞપુરુષદાસજી ભગતજીના કોડીલા લાલ

૫. ઝાડવે ઝાડવે અને પાંદડે પાંદડે પ્રાગજી ભક્તનું ભજન

()

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

મનન :-

.....
.....
.....
.....

પ્ર. ૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો.

[૮]

૧. સાધુ હરિકૃષ્ણદાસ

૨. શ્રીકૃષ્ણજી અદા ('પૂર્વભૂમિકા' થી 'વરતાલ મહાપ્રસ્થાન' સુધીના જ પ્રસંગો)

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

વિભાગ - ૩ : 'સ્વામીની વાતો'ના આધારે

પ્ર. ૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૪]

૧. શ્રીજીમહારાજે બ્રહ્માનંદ સ્વામીને શું પૂછ્યું ?

.....

.....

૨. શ્રીજીમહારાજે આનંદ સ્વામીને કોનો સમાગમ કરવા કહ્યું ?
૩. 'શ્રીજીમહારાજ તો ગારડીને ઠેકાણે છે' એમ શા માટે કહ્યું છે ?
૪. શ્રીજીમહારાજ મનવારોની પૂરણી કેવી રીતે કરવા ઈચ્છે છે ?

પ્ર. ૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં)

[૬]

૧. મૂઢમતિ જીવ શું જાણે છે ?
૨. 'દેશમાં ફરીને આવ્યા ને મનુષ્ય તો દીઠા જ નહિ.' વાક્યનો મર્મ સમજાવો.
૩. અશુભ દેશકાળનો યોગ થાય તો શું થાય ?

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

પ્ર. ૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં)

[૬]

૧. પૃથ્વીનું વેજુ ૨. પોઠિયાની પાટુંઓ ખાધી ૩. તુંબડી ફૂટી જાય તો સાજી કરતાં આવડે ?

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

પ્ર. ૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) [૪]

૧. ભાદરાના ચાર હરિભક્તો મહારાજનો આજ્ઞાપત્ર મળતાં જ ગઢપુર પહોંચી ગયા તો મહારાજનો રાજીપો મળ્યો.
૨. અમોઘાનંદ સ્વામી અક્ષરધામમાં ન જતા વૈકુંઠલોકમાં ગયા.
૩. મુક્તાનંદ સ્વામી કહે છે 'ચૌદ લોક વૈકુંઠ લગી માયાની પાગી રે....'
૪. દેહાભિમાની મહિયાવનાં ફેબા ઉપર મહારાજની દૃષ્ટિ ન રહી.

() પ્રમાણ :-

.....

.....

.....

.....

.....

સમજૂતી :-

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

અગત્યની નોંધ :-

ઉપરોક્ત પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

📖 અગત્યની જાહેરાત તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોના પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિ:શુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

<http://www.swaminarayan.org/satsangexams/pastpapers/index.htm>